

Akateeminen sivutoimiyrittäjyys

Alussa, lopussa, välissä?

Anmari Viljamaa & Elina Varamäki
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

23.10.2014

Sisältö

- Tausta
- Sivutoimiyrittäjäyys
...alussa ja lopussa
...välissä
- Johtopäätöksiä

Tausta

- Sivutoimiyrittäjäyys kasvava ilmiö Suomessa
- Arvioiden mukaan jopa lähes kolmasosa kaikista yrityksistä olisi sivutoimisten yrittäjien pyörittämiä
- Tämän esityksen tulokset perustuvat kyselytutkimukseen, joka tehtiin maaliskuussa 2014 SEFEn ja TEKin 850:lle sivutoimiyrittäjälle
- Lisäksi tehtiin täydentäviä teemahaastatteluita

alussa ja lopussa

Sivutoimiyrittäjyys uran alussa?

- Hypestä huolimatta harva yrittää opiskelujen ohella
 - Akateemisista sivutoimiyrittäjistä
18 % alle 35-vuotiaita
- Työelämän muutos – ura koostuu erilaisista palasista
- Työtä tekevien muutos - x, z ja y-sukupolvet eivät välttämättä haluakaan yhtä ja samaa

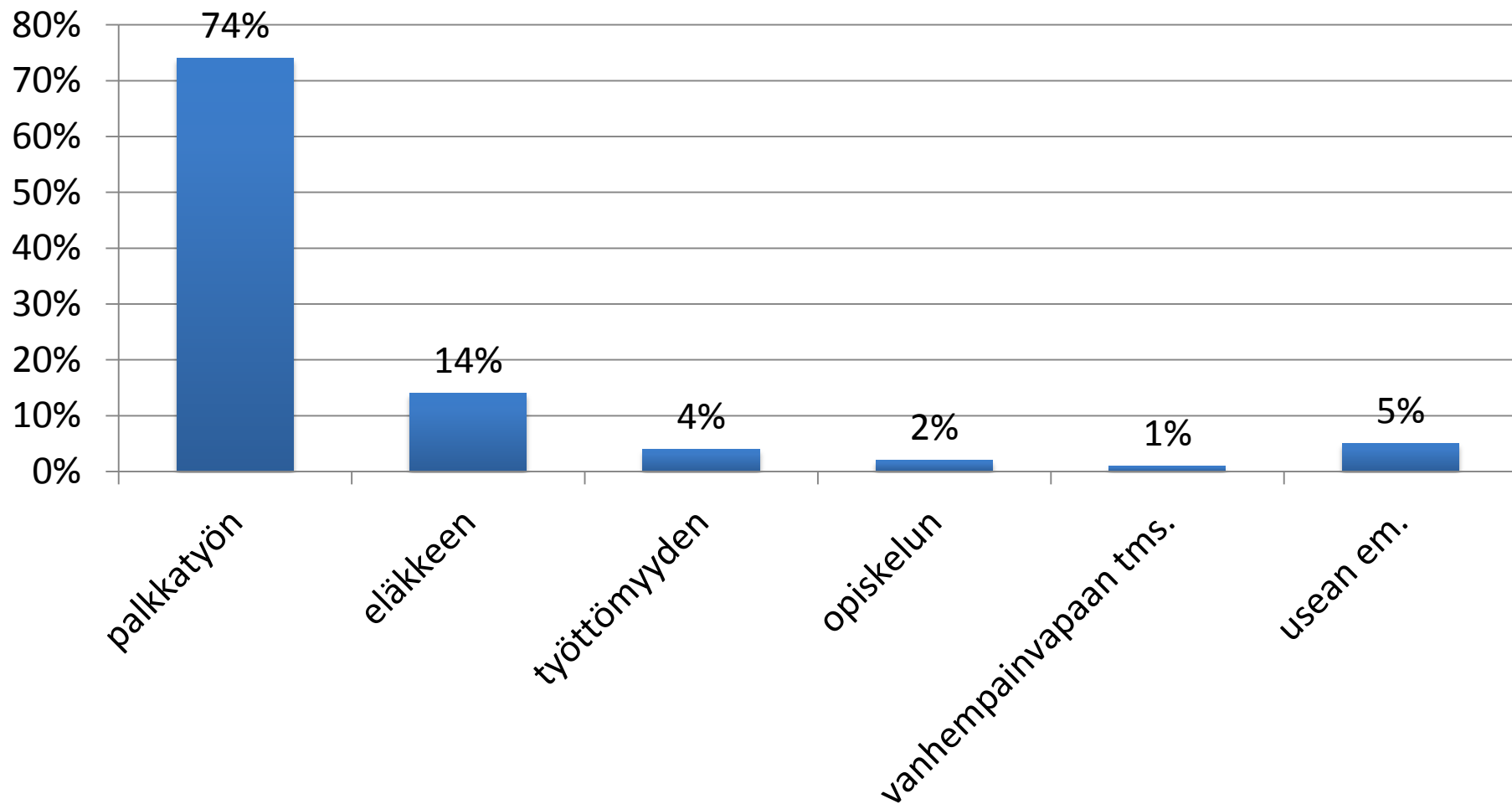
Yrittäjyyssuran alussa?

- Jopa 80 % yrittäjistä aloittaa sivutoimisena
- Sivutoimisilla yrityksillä suurempi lopettamisalttius – hyvästä syystä
- Akateemisista sivutoimiyrittäjistä useimmille päätoiminen yrittäjyys epätodennäköistä:
 - 16 % pitää todennäköisenä siirtymistä päätoimiyrittäjäksi kolmen vuoden sisällä
 - 36 % jossain vaiheessa uraa ja 34 % eläkeiässä
- Kasvuhalut yleensä maltillisia, mutta kuitenkin yli puolet tavoittelee kasvua mahdollisuuksien mukaan

Sivutoimiyrittäjyys uran lopussa?

- Akateemisista sivutoimiyrittäjistä keskimäärin 15-20 % sivutoimisia *eläkkeen* rinnalla
- Sivutoimiyrittäjänä voi käyttää osaamistaan, ylläpitää kontaktejaan, hankkia lisätuloja.
- Nykyisin sivutoimiyrittäjinä toimivista **63 %** arvelee jatkavansa yritystoimintaa eläkkeelläkin.

Minkä rinnalla sivutoiminen?

välissä

Yrittäjänä palkkatyön ohella – kuka?

- Useammin miehet kuin naiset
- Yleensä asiantuntija- tai johtotehtävissä toimivat
- Enimmäkseen henkilöt, joilla on joustava työaika
- Yllättävää kyllä, työhönsä tyytyväiset.
60 % on palkkatyöhönsä tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä.

Yrittäjänä palkkatyön ohella – miten?

- Keskimäärin pienimuotoisesti – vain pieni vähemmistö käyttää yli 10 h / vko
- Myös osuus kokonaistuloista pienehkö
- Pitkäjänteisesti – noin **kolmasosa** jo yli 10 v sivutoimiyrittäjänä
- Pysyvästi – vain pieni osa pitää päätoimiyrittäjyyttä todennäköisenä lähivuosina
- Yleensä asiantuntijapalveluiden alalla
- Kaverien avulla: yleisimmin neuvoja ja apua saadaan henkilökohtaiselta verkostolta

Työsuhde ja sivutoimiyrittäjyys

- Palkkatyön ei katsota kärsivän yritystoiminnasta vaan yritystoiminnasta arvioidaan olevan hyötyä palkkatyölle ja päinvastoin
 - Hyötyä yrittäjyydestä palkkatyöhön: monipuolinen ja kokonaisvaltainen näkemys asioihin sekä kasvanut tehokkuus
 - Hyötyä palkkatyöstä yrittäjyydelle: useimmiten lähinnä rahoituksellinen hyöty
- 'Hygieniasta' huolehtiminen nousi esille kaikissa haastatteluissa: työnantajalle halutaan antaa mitä työnantajalle kuuluu

”Yrittäessä joutuu ratkomaan monenlaisia ongelmia, se tuo avaruutta hommaan... oppiminen, ja sitten erilaiset toimintatavat...

Nyt pystyy tarjoamaan kehitysideoita vähän eri näkökulmista ja katsomaan laatikon ulkopuolelta.”

”Tekninen osaaminen on kehittynyt yrittäjyyden myötä”

”Palkkatyöstä on yritystoiminnalle se hyöty, että on taloudellinen turva.”

Työsuhde ja sivutoimiyrittäjyys (jatkuu)

- 61 %:n mielestä palkkatyön ja yrittämisen yhteensovittaminen ei tuota vaikeuksia, 18 %:n mielestä tuottaa
- Omasta yritystoiminnasta puhumista vältetään työpaikalla
 - kateus, epäilyt työajan väärinkäytöstä ja vaikutus uraan mietityttävät
 - myös esimiesasema voi pitää hiljaisena omasta sivutoimesta
- 11 % voi käyttää työnantajan välineitä tai tiloja
- 12 % kokee työnantajan kannustavan sivutoimisessa yritystoiminnassaan
- 6 % kokee yritystoiminnan heikentävän asemaansa työpaikalla

”Työnantaja ei taida tietää. En ole katsonut tarpeelliseksi kertoa kun tätä harrastuspohjalta tehdään...”

”En huutele hirveästi työpaikalla, pitää yrittää olla viisas siinä miten kommunikoi. Lähimmät työtoverit toki tietävät aika paljonkin. En kuitenkaan halua, että työpaikalla ajatellaan, että minun esim. urakiertoani ei tarvitse ajatella koska olen myös yrittäjä.”

”Työantajan suhtautuminen on asiallista – on tietty prosessi ja olen sen käynyt läpi ja sillä siisti.”

Yrittäjänä palkkatyön ohella – miksi?

- *Itsensä toteuttaminen* on tärkein motiivi
- Osalle tärkeää *testaaminen* eli sivutoimimisena voi kokeilla yritysideaansa
- Joillekin tärkeää *varmistelu* eli yrittäjäyys on varasuunnitelma tai uran tuki
- *Lisätulot* myös monella mielessä
- Useimmiten useita motiiveja

Mikä on motivoinut tekemään kahta työtä?

”En tiedä. Kai sitä on kahjo ja kunnianhimoinen”

”Näin mahdollisuuden rahoittaa omaa harrastustoimintaa sivutoimiyrittäjyyden kautta.”

”Mitä suurempi yritys, sitä byrokraattisempaa. Omassa pienessä yrityksessä pääsee toimimaan nopeasti ja ketterästi. Näkee että tapahtuu. Lisätienestit toissijaisia mutta merkityksellisiä toki.”

Sivutoimiyrittäjät ja kasvu

- Tuoreessa sivutoimiyrittäjyydessä korostuu itsensä toteuttaminen ja testaaminen, suuremmat kasvutavoitteet ja ajatus mahdollisesta päätoimiyrittäjyydestä
- Jos aika ajaa etsikkoajan ohi, lisätulojen merkitys sivutoimiyrittäjyyden motiivina korostuu
- Kaikkiaan sivutoimiyrittäjät suunnattoman **energistä** porukkaa, jolla on draivia moneen

johtopäätökset

Entä sitten?

- Ilmiö on kasvava myös akateemisten osalta
 - Elämäntavat muuttuvat
 - Eläkkeelle jäädään hyvässä kunnossa
- Sivutoimiyrittäjyys on suositeltavaa
 - Sivutoimiyrittäjien joukosta nousee yrittäjiä ja kasvuyrittäjiä
 - Työssäkin viihdytään hyvin
 - Lisää taloudellista toimeliaisuutta, pidentää työuria
- Sivutoimiyrittäjyys on edistämisen arvoista
 - Huomiota työsuhteen ja yrittäjyyden vuorottelun ja yhdistämisen helpottamiseen; kynnysten/hidasteiden poisto. Analysoitava työttömyysturvaan, kilpailukieltoihin ja eläkekertymään liittyviä mahdollisia ongelmia.
 - Huomiota pienen yritystoiminnan helpottamiseen. ALV-alaraja, byrokratia, rajoitteet.
 - Huomiota koulutukseen. Yrittäjyyskoulutus osana korkeakouluopintoja, täsmäkoulutuksen saatavuus.
- Sivutoimiyrittäjyys on suomalaisille sopiva tapa yrittää
 - Riskit pieniä, ahkeruus kunniaissa, itsensä toteuttamista ja uuden luomista

kommentteja?

kiitos.

anmari.viljamaa@seamk.fi

elina.varamaki@seamk.fi